

af den moderne Statsrets Hovedprincipper, at Forvaltningsmyndighederne i deres Virksomhed er bundne ved Loven, der forpligter Staten ikke mindre end Borgerne og gør Forholdet imellem dem til et virkeligt Retsforhold, og det er derfor ogsaa af Vigtighed, at alt, hvad der kan bidrage til Forvaltningens Lovmæssighed, i videst muligt Omfang fremmes og styrkes. Hertil hører for det første Adgangen til at bringe Tvistigheder med Forvaltningen for Domstolene, men denne Garanti er, hvad der neppe staar alle klart, kun forholdsvis svagt udviklet i Danmark, hvor den vel i al Almindelighed har Hjemmel i Grundloven, men aldrig er blevet nærmere udformet gennem Lovgivningen, og hvor vi derfor paa dette Omraade staar langt tilbage for de fleste andre Lande, ikke mindst for Tyskland og Frankrig med deres rigt udviklede administrative Retspleje. Under disse Forhold bliver det imidlertid dobbelt vigtigt, at ikke ogsaa den Garanti svækkes, som ligger i Kravet om juridisk Uddannelse hos Forvaltningsmyndighederne. Dette Krav maa vel under Nutidens stærke Specialisering af Forvaltningen undertiden vige for Kravet om en anden særlig Fagdannelse, der i det givne Tilfælde maa anses for endnu vigtigere, og det har selvfølgelig heller ikke kunnet opretholdes indenfor den Del af Forvaltningen, der er overladt Kommunerne, hvor det ogsaa paa Grund af denne Forvaltningens mindre fremtrædende Karakter af Øvrighedsforvaltning er af noget ringere Betydning end ellers. Hvor intet af de nævnte Modhensyn kan paaberaabes, og det tilmed drejer sig om udprægede Øvrighedsembeder, melder Kravet sig derimod i Nutiden snarere med større Styrke end tidligere, hvor Lovstoffet var langt overskueligere end nu, og hvor alt i langt højere Grad beroede paa Rutine. Under de senere Aars forcerede Produktion af Love, ikke mindst af forvaltningsretligt Indhold, der kun sjældent naar at blive videnskabelig bearbejdet, er det netop ganske særlig vigtigt, at de, der skal anvende Lovene og løse den Vrimmel af stadig nyopdukkende Spørgsmaal, som de giver Anledning til, er juridisk skolede.

De anførte Betragtninger passer nu efter vor Mening i udpræget Grad paa Amtmandsembederne. Ganske bortset fra det besynderlige i, at man samtidig med, at der rundt om i Administrationen indføres Fagprøver for selv ganske underordnede Tjenestemænd, finder det naturligt at opgive ethvert Krav om Fagdannelse ved nogle af Statens vigtigste administrative Embeder; er det ikke vanskeligt at godtgøre, at Amtmandsembederne i mangfoldige Retninger stiller Krav til deres Indehaveres juridiske Indsigt, og at der blandt Amtmandsforretningerne er mange andre end den ved Retsplejeloven bortfaldne Aktionsmyndighed, hvilken alene fremhæves i Lovforslagets Motiver, der maa siges at være af væsentlig juridisk Karakter.

Vigtigst er i saa Henseende de Forretninger, Amtmændene har med Hensyn til visse rent private Retsforhold af personretlig eller familieretlig Natur. Det drejer sig her ikke blot om deres Virksomhed som Formynderautoriteter, i hvilken Egenskab de bl. a. har at prøve vigtige Dispositioner over umyndiges Ejendom, der først faar Gyldighed ved deres Tiltrædelse, eller om deres Forretninger med at godkende visse private Overenskomster, hvorved Personer fraskriver sig en lovhjemlet Beskyttelse (Overenskomster, hvorved Hustruen gør sig ansvarlig for Mandens Gæld eller fraskriver sig en Sikkerhed i hans Bo, eller hvorved Forældrene til et Barn udenfor Ægteskab indbyrdes ordner Underholdspligten). Det drejer sig tillige om en Beføjelse til i en Række Tilfælde at afgøre, hvad der er Ret og Pligt i private Forhold, hvilke Afgørelser træffes uden Rekurs til Domstolene. Det er saaledes, som bekendt, Amtmændene, der fastsætter Underholdsbidrag til Hustruer og Børn, hvorved der ikke blot bliver Spørgsmaal om at bestemme Bidragets Størrelse i Overensstemmelse med de i Loven angivne Synspunkter, men i mange Retninger, navnlig i Forholdet mellem Ægtefæller, ogsaa at bedømme Betingelserne for Pligtens Tilstedeværelse, og det er ligeledes dem, der tager Bestemmelse om, hvorvidt der skal stilles Sikkerhed for Underholdsbidrag, og hvilket Omfang Sikkerheden skal have. Det tilkommer dem endvidere at afgøre, om Ægtefæller af deres Særeje skal yde Bidrag til Fællesudgifter, og om der udenfor Tilfælde af Separation og Skilsmisse haves Krav paa Ophævelse af Formuefællesskabet (Bosondring), ligesom de i visse Tilfælde kan give Manden Paalæg om ikke at forrykke Fællesboet. Man kan rolig paastaa, at alle disse og lignende Beføjelser, hvilke efter deres materielle Indhold er døm-